

- Навчальні заклади;
- Благодійні об'єднання;
- Комісія з прав людини;
- Національне суспільство з прав людини [2].

Таким чином, Саудівська Аравія робить кроки до гуманних законів та викорінення релігійних догм з нормативно-правових актів. Діяльність закону щодо домашнього насильства контролюється багатьма міжнародними організаціями, у тому числі ООН. Було послаблено також саму опіку чоловіка над жінкою, що надає жінці більше свободи. Організація Об'єднаних Націй була залучена в спробу скасування системи опіки. Крім того, жінки, які є жертвами побутового насильства, можуть попросити звільнити їх від опіки, після чого вони починають нести повну відповідальність за себе і своїх дітей. Оскільки на практиці багато жінок не мають повну інформацію про свої передбачені законами шариату права і обов'язки, то для виправлення такого становища були проведені кампанії по підвищенню рівня обізнаності. Закон про протидію насильства застосовується як до громадян Саудівської Аравії, так і до іноземців, включаючи домашніх працівників [3]. Також принц цієї країни Мохаммед ібн Салман створив та затвердив план «Бачення Саудівської Аравії у 2030 році», один з пунктів якого є надання жінкам більше прав та розширення їх свобод [4].

Список використаних джерел:

1. Домашнее насилие в Саудовской Аравии URL: https://ru.qaz.wiki/wiki/Domestic_violence_in_Saudi_Arabia
2. Human resources and Social Development- офіційний державний сайт щодо прав людини та соціальний розвиток URL: <https://hrsd.gov.sa/en/services/622>
3. Краткий отчет о 815-м заседании, состоявшемся во Дворце Наций, Женева, во вторник, 17 января 2008 года, в 10 ч. 00 м. URL: <http://docstore.ohchr.org/SelfServices/FilesHandler.ashx?enc=6QkG1d%2FPpRiC AqhKb7yhskcAJS%2FU4wb%2BdIVicvG05RzcqaxuDN%2By1BiehQjS0a%2F1snq5ikpTAGkokPE1vBsmYiduLtm2N1dyai%2BLPuH8YlFQvsR9N2JUGN%2FB N3Szd1s>
4. «Бачення Саудівської Аравії у 2030 році» URL: <https://vision2030.gov.sa/en>

НАСИЛЬСТВО В СІМ'Ї: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Ірина БУЛИК, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Сьогодні право на захист від насильства над особою, особливо в сім'ї, є одним із найголовніших прав громадян. На жаль, в нашому суспільстві переважає думка, що проблеми жорстокого поводження із членами сім'ї є внутрішньою проблемою самої сім'ї і вона не потребує втручання з боку суспільства, а тим більше держави. До недавня в нашому суспільстві вважалося неприйнятним говорити відверто про насильство в сім'ї. Проте така форма насильства відома давно і зустрічається досить часто. Вона розповсюджена серед людей різних національностей, різного фінансового та соціального статусу, в сім'ях віруючих та атеїстів. Більше того, таке насильство ніяк не можна пояснити економічною нестабільністю, оскільки воно наявне й у відсталих, і в економічно розвинутих країнах [1].

Витоки насильства в сім'ї закладено у звичаях суспільства, в системі норм і правил, які передбачають для чоловіків, жінок та дітей різну визначену поведінку: активну та агресивну для чоловіків, поступливу для жінок і покірну для дітей. Значною мірою така поведінка є наслідком традиційного виховання, за якого агресивна поведінка чоловіків розглядається як єдиний та прийнятний спосіб вирішення проблем.

Хлопчиків навчають бути напористими у досягненні своєї мети, тоді як дівчаток вчать терпіти й пристосовуватися. Результатом такого впливу сім'ї та оточення є нинішня сумна картина насильства над жінками в нашій країні. Крім того, воно може здійснюватися й над іншими членами сім'ї, особливо над дітьми.

Для прикладу, третина дітей в Україні щороку спостерігають акти насильства в сім'ї. Діти, матері яких зазнали знущань, у шість разів частіше намагаються покінчити життя самогубством, 50% з них схильні до зловживань наркотиками та алкоголем. Двадцять відсотків студентів вищих навчальних закладів втягнуті у насильницькі стосунки, причому 66% розповідають про це друзі, 26% - батькам, 25% - нікому не розповідають [1].

Варто зазначити, що розрізняють: 1) фізичне насильство – це умисне нанесення побоїв, тілесних ушкоджень, що може призвести або призвело до травмування, порушення фізичного чи психічного здоров'я, нанесення шкоди честі та гідності, в окремих випадках, до смерті постраждалої особи [2]; 2) сексуальне насильство - зґвалтування, сексуальне рабство, примусове оголення, приниження сексуального характеру та інші дії сексуального характеру, які тягнуть за собою кримінальну відповідальність. За статистикою, одна третина підлітків зазнає насилля саме в інтимних стосунках [3]; 3) економічне насильство – це будь-які обмеження фінансового характеру. До них віднесемо: відбирання грошей або обмеження доступу до них, покарання грошима, позбавлення права заробляти, позбавлення можливості використовувати матеріальні блага сім'ї без «вагомої причини» або дозволу, створення умов фінансової залежності для одного або кількох членів сім'ї, вимога звітувати за витрачене (принести квитанції і чеки, вести докладну письмову звітність), перешкода в придбанні економічних активів, привласнення цільових соціальних виплат (допомога по безробіттю, допомога

на дитину, пенсія по інвалідності та інше), несправедливий розподіл фінансової відповідальності і т.д.; 4) психологічне (або емоційне) насильство — це використання переваги, щоб принизити та знецінити іншого члена сім'ї. Насильством також є свідоме ігнорування потреб та почуттів тих членів сім'ї, які залежні від людини та потребують догляду. Як-от дітей чи людей старшого віку [4].

Слід вказати, про те, що насильство має дуже серйозні негативні соціальні наслідки. Воно породжує терор, безладдя; відчуття відсутності допомоги, невпевненості, безнадійності або безсилля; відчуття провини; відчуття придушення волі; примари; відсутність самоповаги; настирливі спогади; напади страхів, депресію; фобії, смуток; роздуми про самогубство; самозвинувачення; втрату довіри; сумніви щодо віри в щось; наркотичну/алкогольну залежність; жагу помсти.

На нашу думку позитивним є прийняття Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.12.2017 № 2229- VIII та Указа Президента України «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства» від 21.09.2020 № 398/2020.

Однак, проблеми, які пов'язані із домашнім насильством потребують більш дієвих заходів щодо його уникнення та попередження з боку держави. Ми вважаємо, що такими заходами з цього питання буде інформування громадян з боку засобів масової інформації та інтернет-ресурсів щодо роботи «гарячої лінії» з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації, роботи кризових центрів, у яких проводиться соціально-психологічний супровід і медична корекція та підготовка до повернення в сім'ю, надання соціальної підтримки жертвам насильства в сім'ї і забезпечення їхньої безпеки, усунення причин і умов, які призводять до насильства в сім'ї, залучення органів місцевого самоврядування до цієї проблеми, з метою зменшення негативного впливу насильства, яке має місце в сім'ї, на нормальний розвиток дітей, спостереження за проблемними сім'ями, притягнення винних у вчиненні насильства в сім'ї до відповідальності; контроль за поведінкою осіб, які реально можуть учинити в сім'ї насильство, і осіб, визнаних винними в сімейному насильстві.

Список використаних джерел:

1. Насильство в сім'ї. Його прояви, наслідки, захист та профілактика. URL:<https://slavuta-rda.gov.ua/info/page/1771>
2. Види насильства. URL: <https://rozirvykolo.org/vidi-nasilstva/>
3. Сексуальне насильство: визначення, відповідальність і юридична практика. URL: <https://genderindetail.org.ua/spetsialni-rubriki/legal-advice/sexualne-nasylstvo.html>
4. Психологічне насильство. URL: <https://nonviolence.ed-era.com/psychological-violence>